



RAPORT KOŃCOWY
Z PRZEBIEGU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
DOTYCZĄCYCH PROJEKTU
GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI OLSZTYNA
DO ROKU 2030+

URZĄD MIASTA OLSZTYNA
2023

Spis treści

1. INFORMACJE OGÓLNE O PROCESIE	3
a. Podstawa prawna konsultacji	3
b. Cel konsultacji	3
c. Zasięg terytorialny i termin konsultacji	3
d. Wykorzystane kanały komunikacji	4
2. FORMY KONSULTACJI	4
a. Zamieszczenie podstawowych informacji na stronie konsultacje.olsztyn.eu	4
b. Spotkania konsultacyjne, umożliwiające zdobycie wiedzy na temat projektu <i>Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+</i>	7
c. Zbieranie uwag do dokumentu na piśmie lub drogą elektroniczną	8
d. Przekazanie do zaopiniowania projektu dokumentu Gminnej Radzie Pożytku Publicznego	35

1. INFORMACJE OGÓLNE O PROCESIE

a. Podstawa prawna konsultacji

Działania realizowane w ramach konsultacji społecznych projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+* (dalej: projektu *GPR*) przeprowadzono w oparciu o niżej wymienione regulacje:

- art. 17 ust. 2 pkt. 2 i 3 w związku z art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485),
- Uchwałę nr XXXIV/605/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Olsztyn (Dz.U. Woj. Warm.-Maz. 2013.1718),
- Zarządzenie nr 343 Prezydenta Olsztyna z dnia 24 listopada 2022 r. o przeprowadzeniu konsultacji społecznych dotyczących projektu dokumentu pn. *Gminny Program Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+*.

b. Cel konsultacji

Celem konsultacji było zebranie propozycji i uwag mieszkańców i mieszkanki Olsztyna dotyczących projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+* (dalej: projektu *GPR*).

c. Zasięg terytorialny i termin konsultacji

Konsultacje społeczne miały zasięg ogólnomiejski. Uczestnikami spotkań byli mieszkańcy Olsztyna (w tym seniorzy, młodzież), radni Rady Miasta Olsztyna, przedstawiciele organizacji pozarządowych, olsztyńskich rad osiedli, środowisk biznesowych oraz naukowych.

Konsultacje zostały przeprowadzone w okresie od 8 grudnia 2022 r. do 15 stycznia 2023 r.

d. Wykorzystane kanały komunikacji

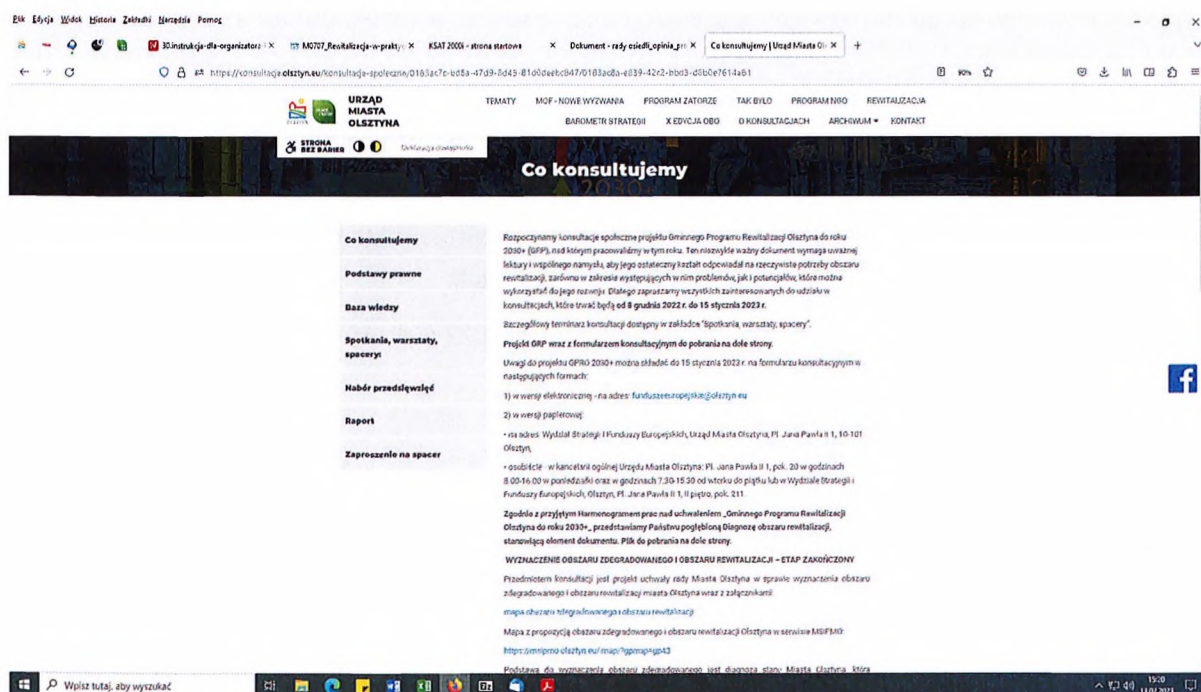
Obwieszczenie oraz informacje o rozpoczęciu konsultacji społecznych i możliwych formach udziału w nich pojawiły się:

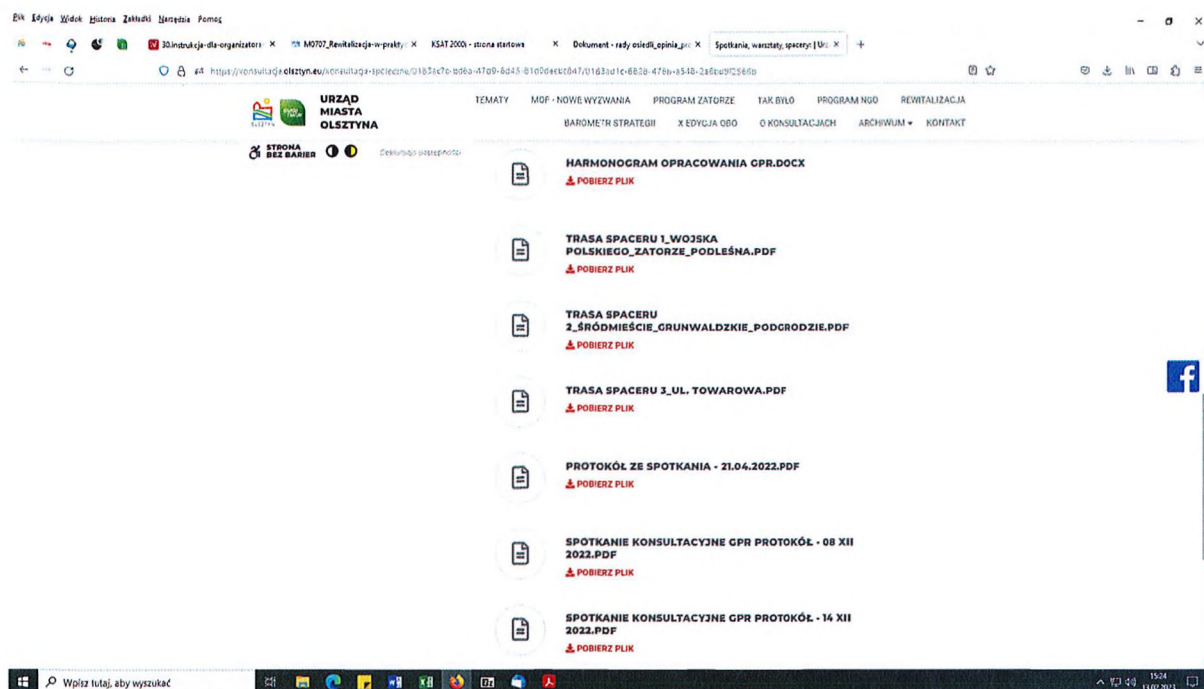
- na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń Urzędu Miasta Olsztyna,
- w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Olsztyna,
- na miejskim portalu internetowym www.olsztyn.eu,
- na miejskim portalu internetowym www.konsultacje.olsztyn.eu zakładka Rewitalizacja,
- na profilu Facebook Miasto Olsztyn,
- w prasie o zasięgu lokalnym: „Gazecie Olsztyńskiej”, „Nowym Życiu Olsztyna”.

2. FORMY KONSULTACJI

a. Zamieszczenie podstawowych informacji na stronie konsultacje.olsztyn.eu

Na portalu www.konsultacje.olsztyn.eu wszystkim zainteresowanym udostępniono dokumenty, stanowiące bazę wiedzy zarówno w zakresie problemów, jak i potencjałów obszaru rewitalizacji, a także projekt GPR wraz z formularzem konsultacyjnym, jak również informacje o terminach i miejscach/formach spotkań konsultacyjnych.





b. Spotkania konsultacyjne, umożliwiające zdobycie wiedzy na temat projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+*

W toku przeprowadzonych konsultacji zorganizowano cztery otwarte spotkania konsultacyjne. Szczegółowy harmonogram przedstawiono poniżej:

- spotkanie I – 8 grudnia 2022 r. godz. 17.00 (w formie on-line) [link](#)
- spotkanie II – 14 grudnia 2022 r. godz. 17.00 (miejsce: Koszary Funka przy ul. J. Kasprowicza 4) [link](#)
- spotkanie III – 15 grudnia 2022 r. godz. 17.00 (miejsce: Kino Studyjne Awangarda 2, Plac Jana Pawła II 2/3) [link](#)
- spotkanie IV – 19 grudnia 2022 r. godz. 11.00 (w formie on-line) [link](#).

Dwa spotkania przeprowadzono on-line na platformie komunikacyjnej MS Teams, zapewniając ich uczestnikom jednoczesną transmisję wizji i dźwięku. Linki do transmisji on-line udostępniono interesariuszom procesu konsultacyjnego na portalu <http://konsultacje.olsztyn.eu>. Wszystkie wyżej wymienione spotkania miały charakter otwarty. Mogli w nich uczestniczyć wszyscy zainteresowani - mieszkańcy, instytucje, organizacje i in. Nagrania z przebiegu spotkań udostępniono na kanale YouTube.

Wszystkie spotkania były protokołowane, a raporty z ich przebiegu zamieszczono na stronie <https://konsultacje.olsztyn.eu/konsultacje-spoeczne/0183ac7c-bd6a-47d9-8d43-81d0deebc847/0183ad1c-6828-476b-a548-2a6bd9f2566b>

Ponadto w celu zebrania uwag do projektu *GPR* od interesariuszy procesu rewitalizacji i potencjalnych realizatorów przedsięwzięć 11 stycznia 2023 r. w Urzędzie Miasta Olsztyna przeprowadzono trzy spotkania w formie warsztatów fokusowych zorganizowane w niżej podanych obszarach:

- sprawy społeczne
- kultura
- mieszkalnictwo.

c. Zbieranie uwag do dokumentu na piśmie lub drogą elektroniczną

Na portalu <https://konsultacje.olsztyn.eu> (zakładka Rewitalizacja), a także <https://olsztyn.eu> (zakładka Gospodarka → Rewitalizacja → Gminny Program Rewitalizacji Olsztyna) zamieszczono Obwieszczenie Prezydenta Olsztyna z dnia 25 listopada 2022 r. zawiadamiające o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna do roku 2030+*, w treści którego szczegółowo przedstawiono cel, obszar, formy konsultacji, a także terminy i sposoby przekazywania uwag do projektu *GPR*. Wszystkim zainteresowanym stronom udostępniono projekt *GPR*. Na potrzeby przeprowadzanego procesu przygotowano formularz konsultacyjny, na którym mieszkańcy Olsztyna oraz inni interesariusze Gminnego Programu Rewitalizacji Olsztyna mieli możliwość złożenia uwag, opinii i propozycji zmian zapisów konsultowanego projektu.

W trakcie procesu konsultacyjnego sześć podmiotów złożyło na piśmie 13 wniosków i uwag do przedłożonego projektu dokumentu. Przedstawiono je w poniższej tabeli wraz z opisem sposobu rozpatrzenia i jego uzasadnieniem.

Tabela 1. Wnioski i uwagi wniesione w trakcie konsultacji społecznych projektu *GPR*

Lp.	AUTOR UWAGI	CZĘŚĆ DOKUMENTU	TREŚĆ UWAGI	UZASADNIENIE	SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAGI UZASADNIENIE STANOWISKA
1	Jerzy Mackiewicz Przewodniczący Rady Osiedla Grunwaldzkie			Rada osiedla: "Budowa ulicy Nowogrunwaldzkiej jako rozwiązanie problemu ul. Grunwaldzkiej jest błędem"	Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> W rekomendacjach GPR dodano odniesienie do konieczności kształtowania przestrzeni ul. Nowogrunwaldzkiej jako ulicy miejskiej o rekomendowanym przekroju 1x2 z udziałem ruchu rowerowego i zieleni. Realizacja ulicy może być konieczna ze względu na zachowanie dojazdu do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Wskazane jest zachowanie terenu jako rezerwy publicznej. Ostateczne parametry inwestycji zostaną określone na etapie wykonania studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla ww ulicy.
2	Marta Kossut		Popieram wniosek rewitalizacji kamienicy dawnej siedziby kina „Awangarda” z zachowaniem historycznego charakteru tego miejsca	Obiekt na Starym Mieście przez olbrzymie rzesze olsztyńiaków był traktowany w sposób bardzo szczególny i to z jednej przyczyny. TAM BYŁO WSPANIAŁE KINO. Dostarczające wielu niezapomnianych wrażeń, a Pan Konrad był niezaprzeczalnie dobrym duchem tego obiektu. Pytanie: czemu ma być inaczej? Smutniej? Szarzej? To powinno się naprawić, to miejsce, tego ducha intelektualnej rozrywki, a nie kolejny hałaśliwy PAB.	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Przedsięwzięcie zostało wpisane na listę dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

3	Marta Florkowska Stowarzyszenie ESWIP - biuro w Olsztynie	str.56 Organizacje pozarządowe	1. Analiza potencjału społecznego NGO została dokonana bardzo pobieżnie. Raport o NGO https://ngo.olsztyn.eu/images/RAPORT_z_badania_organizacji.pdf 2. Doprecyzować niedostatki w zakresie usług realizowanych przez NGO, czy jednostki związane z brakiem placówek i innych form wsparcia. 3. Akapit dotyczący Olsztyńskiego Centrum Organizacji Pozarządowych wymaga przedstawienia aktualnej sytuacji. W tym momencie OCOP nie spełnia takiej roli, jaką wskazano w GPRO 2030+, a przynajmniej nie w takiej skali jak wcześniej. Pozostawienie takiej informacji może wskazywać błędnie na niezakłócone funkcjonowanie OCOP.		Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: Diagnoza została poszerzona o ocenę braków w usługach społecznych zapewnianych przez organizacje pozarządowe. Opis dot. OCOP został skorygowany. Diagnozę uzupełniono o wnioski z badań oraz informacje o działalności ESWIP.
	j.w.	3.1.1 Opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji Str. 81-82	W odniesieniu do wizji GPRO 2030+: - zabrakło nawiązania do jakości życia mieszkańców, natomiast odniesienie do związku z Olsztynem jest dość dalekie; - w drugim akapicie mówi się o "niesieniu pomocy najbardziej		Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: Zapis wizji skorygowano. Doprecyzowano kwestie związku mieszkańców z Olsztynem, wskazaniem grup będących podmiotem działań oraz rozszerzono opis działań tak, aby podkreślić rolę aktywizacyjną. Dodano kwestie aktywizacji grup mieszkańców, zwłaszcza, że działania te są uwzględnione w celach programu rewitalizacji.

			potrzebującym mieszkańcom", powtarzając te sformułowania kilka razy w podobnych formach; w wizji bardziej wskazane byłoby odniesienie się do organizacji i personelu nie tylko niosącego pomoc, ale szerzej - zapewniającego wsparcie, dającego możliwość rozwoju, aktywności i budowania kapitału życiowego. Pomoc kojarzy się z bezpośrednim ratunkiem, a nie długofalowym wsparciem; - w inny sposób powinno się również wskazać na grupy zagrożone wykluczeniem - osobno bowiem wymieniono seniorów, czy osoby z niepełnosprawnościami, a to również grupy zagrożone - w obecnym kształcie opis jest bardzo chaotyczny; - zabrakło odniesienia do rozwoju aktywności mieszkańców - społecznej, na rzecz lokalnego otoczenia; ponadto oprócz instytucji kultury i edukacji jako służących budowie kapitału społecznego i umiejętności młodych Olsztynian powinno ująć się kwestię ich aktywności społecznej na rzecz innych -		
--	--	--	---	--	--

			rola organizacji pozarządowych jest tu nieodzwonna.		
	j.w.	3.1.2 Struktura celów rewitalizacji i kierunku działań odpowiadających celom rewitalizacji Str. 85	Cel operacyjny 1.1 Podjęmowanie działań na rzecz aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - już samo sformułowanie celu jest niewłaściwe, ponieważ stanowi działanie, a nie cel. Odnosząc się natomiast do kierunków działań: - w kierunku K1.1 wskazano tylko dzieci i młodzież dotknięte przemocą, naszym zdaniem działanie to powinno dotyczyć nie tylko dzieci i młodzieży, ale i osób dorosłych - w kierunku K1.2 sformułowano działania dość chaotycznie, z jednej strony mówi się o wsparciu dla osób wymagających pomocy, takich jak osoby starsze, z niepełnosprawnościami, a w nawiasie wymienia się KIS, który taką placówką bezpośrednio nie jest. Ponadto należy sformułować to działanie nie odnosząc się do osób wymagających pomocy - takie definicje nie występują w dokumentach strategicznych i programowych z obszaru polityki społecznej, powinno się		Wniosek uwzględniony częściowo. Uzasadnienie: W celu 1.1 dokonano korekty zapisu celu. W kierunku K 1.1 przeformułowano zapis kierunku działań. W kierunku K 1.2 skorygowano określenia tak, aby podkreślić, że celem działań są osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W kierunku K 1.4 zachowano ogólne brzmienie tego zapisu.

			mówić raczej o osobach wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu - kierunek K1.4 jest sformułowany zbyt ogólnie - należy dookreślić o jakie osoby chodzi.		
	j.w.	Str. 85	Cel operacyjny 1.2 Wzmocnienie tożsamości lokalnej i integracji społecznej Naszym zdaniem powinien znaleźć się tu kierunek działań odnoszący się do NGO, np. wzmocnienie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i lokalnych liderów, służące aktywizacji społeczności lokalnej.		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Rozwinięto kierunek działań 1.5 związany ze wzmacnianiem kompetencji organizacji, grup nieformalnych i liderów działających w obszarze rewitalizacji.
	j.w.	Str. 86	Cel operacyjny 2.1 Budowanie wizerunku miasta jako przestrzeni atrakcyjnej, żywej i kreatywnej Cel operacyjny 2.2 Uwrażliwianie na kulturę poprzez		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Uczytelniono strukturę celów operacyjnych w Celu Strategicznym 2 poprzez wydzielenie dwóch głównych kierunków działań - związanych z poprawą instytucji i infrastruktury edukacyjnej/kultury oraz działań o charakterze

			wprowadzanie do obszaru aktywizujących form kontaktu ze sztuką/ kulturą i historią W celach tych powtarza się ten sam kierunek działania jakim jest budowanie klimatu dla twórczości i kreatywności. Naszym zdaniem powinien być przypisany tylko do jednego celu, jednak wymagałby doprecyzowania.		miękkim.
	j.w.	Str. 87	Cel operacyjny 5.2 Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej Kierunek K5.4 Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji zawodowej - został sformułowany zbyt ogólnie, w tym miejscu można byłoby wskazać bezpośrednio KIS i CIS jako podmioty reintegracji społeczno-zawodowej		Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: Przeniesiono działania Klubów Integracji Społecznej (KIS) i Centrów Integracji Społecznej (CIS) do kierunku 5.4
	j.w.	3.2.1 Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 3.2.2. Lista pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych - wśród przedsięwzięć wskazano jedynie dwa przedsięwzięcia organizacji pozarządowych. Oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że nie każda fiszka miała trafić do GPRO 2030+, jednak nie znajdujemy uzasadnienia dla pojawienia się przedsięwzięcia		Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: W zapisach GPR rozbudowano sposób zapisu listy dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań GPR zgodnie z art. 15 ust.1 pkt. 5) lit. b) ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Rozszerzone zostały opisy przedsięwzięć, które kwalifikują się jako zgodne z celami rewitalizacji. Dodatkowo zostanie przygotowana informacja zwrotna o sposobie kwalifikacji przedsięwzięć do

			częściowo podobnego do złożonego przez nas (OKIS), podczas gdy nasze przedsięwzięcie nie zostało tu wskazane (CIS). Również nie znajdujemy odniesienia do naszej fiszki w przedsięwzięciach indykatorywnych. Nasze plany wpisują się w założenia programu rewitalizacji, jednak można je tylko bardzo ogólnie wnioskować z opisu zawartego w programie, natomiast nie wynikają z niego bezpośrednio. Rekomendujemy rozszerzenie katalogu przedsięwzięć w obszarze rewitalizacji, o wskazane w złożonych fiszkach, przy czym mogą one nie wskazywać realizatora bądź ogólnie wskazywać na organizacje pozarządowe jako realizatorów. Zwracamy się również z wnioskiem, by przekazano wszystkim podmiotom, które złożyły fiszki, informację zwrotną ze wskazaniem dlaczego przedsięwzięcie nie znalazło się na liście przedsięwzięć w GPR.		GPR.
--	--	--	---	--	------

		Str. 96	Zwracamy uwagę na to, aby nie posługiwać się stwierdzeniem typu "spotkania dla niepełnosprawnych", powinno być spotkanie dla osób z niepełnosprawnościami, pierwsze ze wskazanych sformułowań jest nacechowane pejoratywnie i obecnie odchodzi się od takiej terminologii		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Skorygowano określenie.
4	Spółeczny Komitet Budowy Pomnika Hołdu Pruskiego w Olsztynie	3.2.1. Lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pkt 5 Str. 91	Zagospodarowanie historycznego terenu wokół Wysokiej Bramy i terenów przyzaskowych w postaci posadowienia pomnika Hołdu Pruskiego z okazji 500 rocznicy tego ważnego dla naszych ziem aktu historycznego. Wpisanie realizacji pomnika w koncepcję zagospodarowania architektonicznego przygotowanego przez pracownię Grzegorza Dżusa i przyjętą do realizacji przez samorząd Olsztyna	W 2025 roku obchodzić będziemy 500 rocznicę Hołdu Pruskiego. Wydarzenie dotyczy naszych ziem. Wydarzenia związane z hołdem pruskim zlikwidowały, w sposób pokojowy, państwo krzyżackie, czyniąc jego spadkobiercą, świeckie państwo pruskie, krajem zależnym od Polski. Jako spadkobiercy tych wydarzeń pragniemy uczynić ten jubileusz niezwykłym wydarzeniem historycznym świadomie budującym pamięć historyczną, niosącym przesłanie pokoleniowe i refleksje w odniesieniu do współczesnych wydarzeń	Wniosek nieuwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt może być realizowany niezależnie od GPR, ze środków fundatorów. Budowa pomnika nie stanowi przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
5	„WAMA COOP” Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Spółdzielczości i Przedsiębiorczości Lokalnej Ośrodek Wsparcia	Cel strateg. 5 Cel operac. 5.2 Str. 87 Realizacja działań zwiększających aktywność zawodową	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym i zawodowym poprzez rekrutację szkolenie i tworzenie Przedsiębiorstw Społecznych specjalizujących	Z przedstawionej diagnozy wynika już bardzo pilna potrzeba rozwoju usług społecznych Doświadczenie krajów UE potwierdza, że najefektywniejszą formą usług	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Rozszerzono zapis K 5.4 uwzględniając także działania związane z podmiotami ekonomii społecznej. W Celu strategicznym 1 rozwinęto zapisy dotyczące opieki deinstytucjonalnej i powierzania tych zadań OWES.

	Ekonomii Społecznej w Olsztynie	mieszkańców obszaru rewitalizacji.	się w świadczeniu usług społecznych w myśl założeń ustawy o deinstytucjonalizacji usług społecznych	społecznych jest odejście od instytucjonalizacji tych działań. Przyjęta ustawa o CUS ach i deinstytucjonalizacji dedykuje podjęcie działań w w/w zakresie OWESom	
	j.w.		Młodzieżowy Inkubator Przedsiębiorczości Pobudzanie wśród młodzieży szkolnej aktywności obywatelskiej, nauki gospodarności i szacunku dla pracy. Nabyta wiedza i doświadczenie ułatwi start zawodowy Wsparcie oferowane w ramach projektu obejmuje: A. Spotkania informacyjno-promocyjne w szkołach wraz z lekcjami o przedsiębiorczości B. Warsztaty „Przedsiębiorczości” C. Kursy Liderów – obozy doskonalenia nabytej wiedzy biznesowej. D. Praktyki uczniów w Podmiotach Społecznych i MŚP E. współpraca z Młodzieżową Radą Miasta Olsztyna Popularyzacja idei Spółdzielni Uczniowskich – organizacji szkolnych które uczą	Powiększająca się grupa młodych ludzi określanych jako kategoria NEET jak również, w znacznej mierze, negatywne opinie młodzieży szkolnej nt. form prowadzenia zajęć z przedsiębiorczości oraz nasze wieloletnie doświadczenie ze współpracy z młodzieżą szkolną upoważniają nas do zgłoszenia niniejszej propozycji.	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Projekt został dodany do listy pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

			gospodarności. Nawiązanie do ponad stuletniej tradycji spółdzielczości uczniowskiej na ziemiach polskich. Reaktywacja lub tworzenie nowych SU.		
	j.w.		Współdziałanie przy programowaniu zadań i ich realizacji w ramach Centrum Aktywności Lokalnej	Ponad 20 letnie doświadczenie w promowaniu spółdzielczości i przedsiębiorczości lokalnej, Utworzenie ponad 1200 miejsc pracy, udzielenie wsparcia ponad 5 tys. podmiotom upoważnia nas do złożenia niniejszej propozycji	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Dodano możliwość włączenia podmiotów ekonomii społecznej w realizację działań rewitalizacyjnych, w szczególności CAL oraz domów sąsiedzkich.
6	Fundacja Warsztat Zmiany Marek Jurzyński	2.3.1. Analiza negatywnych zjawisk społecznych Niski poziom kapitału społecznego, str. 33 i następne	Uważamy, że analiza kapitału społecznego powinna zostać rozszerzona i uzupełniona. Brakuje definicji tego pojęcia, a jest to zagadnienie różnie rozumiane. Być może więc rozumiemy je inaczej niż autorzy dokumentu. Według nas o zasobności danej wspólnoty czy miejsca w kapitał społeczny świadczą oddolne przejawy samoorganizowania się ludzi i zaangażowania obywatelskiego. Program rewitalizacji pomija ważne aspekty tego zagadnienia. Diagnozę należałoby uzupełnić o dane ilościowe odzwierciedlające zagadnienia związane z kapitałem	W części poświęconej niskiemu poziomowi kapitału społecznego, analizy przeprowadzono w oparciu o zbyt wąski zakres danych społecznych (wyniki egzaminu ósmoklasistów, bezrobocie, frekwencji wyborczej). Nie daje to pełnego obrazu zjawiska.	Uwaga uwzględniona częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> W części diagnostycznej, w rozdziale 2.4.1. - potencjał społeczny, rozwinęto analizę kapitału społecznego o opis działalności organizacji pozarządowych, w oparciu o analizę źródeł wtórnych. Analiza danych wskazana we wniosku nie jest możliwa, ponieważ dane te nie są gromadzone z przyporządkowaniem do obszarów miasta, punktów adresowych, a prowadzona statystyka ilościowa nie będzie odzwierciedlać rzeczywistych procesów aktywności społecznej.

			społecznym, np. - dane dotyczące aktywności społecznej mieszkańców (jako wskaźnik budowania relacji i współpracy) - liczba organizacji społecznych (non-profit) na 100 mieszkańców - wystąpienia, petycje, pisma przedstawicieli organizacji do władz w ostatnich latach - liczba wolontariuszy w mieście, w tym w obszarze rewitalizacji - liczba akcji społecznych w mieście, w tym w obszarze rewitalizacji - mierniki zaufania społecznego. Wskazane byłoby też uzupełnienie tej części dokumentu o dane jakościowe, np. przykłady aktywnie działających na obszarze rewitalizacji organizacji pozarządowych czy grup nieformalnych.		
	j.w.	2.3.5 Analiza negatywnych zjawisk przyrodniczych, str. 52-53	Zapisy dot. analizy negatywnych zjawisk przyrodniczych skupiają się tylko na dwóch zagadnieniach związanych z hałasem i zanieczyszczeniem powietrza. Co prawda są one istotnymi kwestiami dla funkcjonowania mieszkańców	Analizę negatywnych zjawisk przyrodniczych przeprowadzono zbyt pobieżnie i wybiórczo podchodząc do problemu.	Uwaga nieuwzględniona. Uzasadnienie: Diagnoza dla GPR odnosi się przede wszystkim do wskaźników, które były podstawą delimitacji obszaru rewitalizacji. Bardziej obszerne dane dotyczące podniesionych kwestii znajdują się w innych dokumentach o charakterze strategicznym lub planistycznym.

			na obszarach rewitalizowanych. Brak jest jednak zapisów szeroko pojętej ekologii, np. gospodarki wodami opadowymi, tworzeniem zieleni (m.in. ogrodów społecznych i parków, skwerów), obszarów ekologicznie czynnych, itp. Należy uzupełnić analizę o dane dot. obszarów zielonych, m.in.: - działań ekologicznych oraz inwestycji (lub ich braku) w zakresie ochrony drobnych zwierząt, - zagospodarowania wód opadowych na wypadek susz, - ekologicznych ogrodów społecznych i skwerów, parków w mieście. Należy uzupełnić diagnozę również o zapisy dot. zanieczyszczenia powietrza wynikającego z natężenia ruchu drogowego.		
	j.w.	2.4.3 Rekomendacje, str. 79-80	Brak zapisów dot. rozwoju ekologicznego, m.in. w zakresie zielonej infrastruktury. W całym dokumencie nie ma jednoznacznego odniesienia postaci diagnozy i odwołania do zakresu ekologicznego projektu "Programu Rewitalizacji" miasta. Jednocześnie w przytaczanych	Działania związane z "zazielenianiem" terenów zurbanizowanych stanowią ważny aspekt programów służących poprawie jakości życia mieszkańców.	Uwaga nieuwzględniona. <u>Uzasadnienie:</u> Diagnoza dla GPR odnosi się przede wszystkim do wskaźników, które były podstawą delimitacji obszaru rewitalizacji. Bardziej obszerne dane dotyczące podniesionych kwestii znajdują się w innych dokumentach o charakterze strategicznym lub planistycznym.

			miejsu brak informacji o inicjatywach społecznych w zakresie ekologii np. - tworzenia ogrodów społecznych, skwerów, parków kieszonkowych, - miejsc ochrony drobnych zwierząt, np. domy dla owadów, hibernakula, trawniki deszczowe (przykład Słupska), itp.		
	j.w.	3. Część planistyczna 3.1.2 Struktura celów rewitalizacji i kierunki działań odpowiadające celom rewitalizacji, str. 84	Cel K3.7 mieszczący się w celu strategicznym nr 3 - Podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji poprzez rozwój infrastruktury i przestrzeni publicznych jest zapisem zbyt ogólnym. Z proponowanego celu nie wynika o jakiego typu przedsięwzięcia chodzi, np. czy będą to parki, skwery, ogrody społeczne czy bardziej inwestycje w np. odnawialne źródła energii. Wymaga uszczegółowienia bądź podzielenia na dwa oddzielne zapisy, np.: 1) Rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury służącej poprawie jakości ekologicznej obszarów rewitalizowanych w zakresie inwestycji miejskich np. projektów "twardych"	Z jednej strony ogólny zapis umożliwia realizację wielu różnych przedsięwzięć. Z drugiej jednak strony dostrzegamy ryzyko skupienia się przez samorząd na większych, twardych przedsięwzięciach, dla których finansowanie mogą stać się środki EFRR w ramach Programu FEWiM 2021-2027, a przykładania mniejszej uwagi do oddolnych inicjatyw angażujących mieszkańców do wspólnego działania, takich jak skwery czy ogrody deszczowe.	Uwaga nieuwzględniona. <u>Uzasadnienie:</u> Ogólny zapis służy poszerzeniu możliwości realizacji projektów przez poszczególnych beneficjentów. Gmina nie będzie jednak decydować, kto i jakie projekty będzie realizował - ich przygotowanie, pozyskanie finansowanie i wdrożenie projektu znajdować się będzie w gestii zainteresowanego podmiotu. Projekty gminne nie muszą stanowić tu żadnej konkurencji.

			oczyszczalnie, odnawialne źródła energii (proekologicznych). 2) Rozwój zielonych i błękitnych inicjatyw przez tworzenie: ogrodów społecznych, skwerów, parków kieszonkowych, schronień dla drobnych dzikich zwierząt.		
7	Tekla Żurkowska Ogrodnik Miejski	Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji legenda – planowane aleje drzew	Należy uzupełnić ulice przeznaczone docelowo jako ulice o charakterze alejowym, aby były zgodne z Programem Zatorza (Mapa nr 2) oraz ze Zintegrowanym Programem Rozwoju Przestrzennego Śródmieścia Olsztyna oraz dodatkowo ulice: Mickiewicza, Kopernika, cała Partyzantów, Piłsudskiego (fragment od Urzędu Miasta do ul. Kościuszki), ul. Kościuszki (dół ulicy od skrzyżowania z Emilii Plater), Knosały, Obiegowa (fragmenty), Żołnierska, Stara Warszawska, Obrońców Tobruku, Śliwy (fragmenty)		Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> Wskazano zakres realizacji nasadzeń alejowych. W GPR wskazano konieczność uzyskania zgodności z obowiązującymi i planowanymi programami rozwoju przestrzennego dla Śródmieścia oraz Zatorza. W chwili sporządzania ZPRP dla Zatorza był w trakcie opracowywania.
8	Fundacja Nexus Wojciech Biedrzyński	3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Tabela 5. Lista planowanych	Proponujemy dodanie podpunktu h) działania na rzecz utrzymania i przywracania bioróżnorodności w przestrzeni miejskiej	Taki zapis zwróci uwagę na istotny problem współczesnego świata, jakim jest utrata różnorodności biologicznej zarówno w skali globalnej, jak i w lokalnej. Znakomicie wpisze się w „Unijną strategię na rzecz bioróżnorodności	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Działania na rzecz utrzymania i przywracania bioróżnorodności w przestrzeni miejskiej zostały wpisane jako rekomendowane działanie UMO.

		podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Str 90 b) poprawa jakości stanu środowiska (str. 90)		2030 – przywracanie przyrody do naszego życia”. Podpunkt b) „poprawa jakości stanu środowiska” jest zbyt ogólnikowy – może się za nim mieścić ustawienie dodatkowych koszy na śmieci lub montaż zimowych ekranów zapobiegających zasoleniu gleby wzdłuż pasów zieleni przy drogach. Może się więc skończyć na połowicznych działaniach. Również ważnych, ale nie najistotniejszych. W sytuacji pogarszającego się stanu środowiska przyrodniczego należy bardziej precyzyjnie określać zakres przedsięwzięć.	
	j.w.	BŁĘKITNO-ZIELONA INFRASTRUKTURA 3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Tabela 5. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Str 90 b) poprawa jakości stanu środowiska c) budowa	Proponujemy dodanie podpunktu i) wprowadzenie standardów zarządzania zielenią	Potrzebne jest ujednolicenie metod postępowania z terenami zieleni w mieście, tak aby działania w poszczególnych przedsięwzięciach były ze sobą spójne. Ujednolicone zostaną procedury. Wiele miast w Polsce wprowadziło lub wprowadza wytyczne w zakresie utrzymania zieleni. Olsztyn jako miasto-ogród powinien takie standardy wprowadzić. Ich wprowadzenie w obszarze rewitalizacji byłoby pilotażowym działaniem w skali miasta i przyczynkiem do wejścia ze standardami w obszar całego miasta.	Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: Opracowanie standardów projektowania i utrzymania zieleni oraz wdrożenie zostało wpisane jako rekomendowane działanie UMO.

		obiektów zielonej i zielono-niebieskiej infrastruktury d) nasadzenie miejskie (str. 90)			
	j.w.	BŁĘKITNO-ZIELONA INFRASTRUKTURA 3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Tabela 5. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Str 90 b) poprawa jakości stanu środowiska (str. 90)	Proponujemy dodanie podpunktu j) poprawa warunków miejsc bytowania kotów wolnożyjących oraz ograniczenie ich populacji poprzez kastrację	W całym Projekcie Gminnego Programu Rewitalizacji nie ma ani jednej wzmianki o bezdomnych/wolnożyjących zwierzętach na terenie miasta. Problem obecności wolnożyjących kotów w Olsztynie jednak występuje i wymaga rozwiązania. Po pierwsze potrzebne jest uporządkowanie systemu pomocy wolnożyjącym kotom, dokładna inwentaryzacja miejsc ich przebywania oraz dokarmiania. Większego wsparcia w zaopatrzeniu w karmę dla zwierząt oraz leczeniu zwierząt potrzebują społeczni opiekunowie kotów wolnożyjących. Są to często osoby starsze, mające kłopot z mobilnością. Po drugie, usprawnienia wymaga system sterylizacji wolnożyjących kotów. Jak dowodzą badania, koty mają negatywny wpływ na populacje ptaków oraz innych drobnych kręgowców. Ograniczenie liczby wolnożyjących kotów dzięki	Wniosek nieuwzględniony. Uzasadnienie: Działania związane z kontrolą populacji kotów nie są przedsięwzięciem rewitalizacyjnym. Zgodnie z zapisami art. 11 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. Dz. U. 2022.572 ze zm) zapobieganie bezdomności zwierząt jest zadaniem własnym gminy. Gmina opracowując gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określa sposób zapobiegania problemowi kotów wolnożyjących i wskazuje środki na te zadania.

				wprowadzeniu systematycznego procesu ich kastracji zmniejszy presją tych drapieżników na drobne kręgowce w mieście, w tym szczególnie na ptaki.	
	j.w.	2.3.2 Analiza negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych Str 41	Innym z rozwiązań drogowych, które jest rozpatrywane w kontekście obszaru rewitalizacji jest ulica odciążająca ruch na Grunwaldzkiej (tzw. Nowogrunwaldzka). Wyzwaniem jest jednak koszt i planowany przebieg trasy przez tereny o trudnych warunkach gruntowo-wodnych. (str. 41) Proponujemy odstąpić od koncepcji budowy ulicy Nowogrunwaldzkiej na dużą skalę.	Część terenu planowanej inwestycji będzie ingerować w obszar podmokły o cennych wartościach przyrodniczych. Wraz z terenem sąsiadujących z nim ogrodów działkowych tworzy pewien zespół o wartościach przyrodniczych. Inwestycja kolidowałaby z zapisami przyjętego już w 2012 roku „Planu ochrony zasobów wodnych Europy”. Biorąc pod uwagę złożoność przedsięwzięcia, jakim byłaby budowa ul. Nowogrunwaldzkiej w proponowanych obecnie rozmiarach, warto pochylić się nad inną koncepcją komunikacyjną w tym rejonie, oczywiście na mniejszą skalę.	Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> W rekomendacjach GPR dodano odniesienie do konieczności kształtowania przestrzeni ul. Nowogrunwaldzkiej jako ulicy miejskiej o rekomendowanym przekroju 1x2 z udziałem ruchu rowerowego i zieleni. Realizacja ulicy może być konieczna ze względu na zachowanie dojazdu do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Wskazane jest zachowanie terenu jako rezerwy publicznej. Ostateczne parametry inwestycji zostaną określone na etapie wykonania studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla ww ulicy. Na tym etapie określone zostaną ryzyka środowiskowe, sposoby mitygacji.
9	Stowarzyszenie Wspólny Olsztyn	Strona 44	Innym z rozwiązań drogowych, które jest rozpatrywane w kontekście obszaru rewitalizacji jest ulica odciążająca ruch na Grunwaldzkiej (tzw. Nowogrunwaldzka). Wyzwaniem jest jednak koszt i planowany przebieg trasy przez tereny o trudnych warunkach gruntowo-wodnych.	Innym z rozwiązań drogowych, które jest rozpatrywane w kontekście obszaru rewitalizacji jest tzw. ul. Nowogrunwaldzka. Podstawowym kryterium podważającym realizację tej inwestycji jest potencjalnie niewielki wpływ na zmiany w układzie komunikacyjnym w tej części miasta, a nawet wywołanie nowych i pogłębienie istniejących problemów	Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> W rekomendacjach GPR dodano odniesienie do konieczności kształtowania przestrzeni ul. Nowogrunwaldzkiej jako ulicy miejskiej o rekomendowanym przekroju 1x2 z udziałem ruchu rowerowego i zieleni. Realizacja ulicy może być konieczna ze względu na zachowanie dojazdu do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Wskazane jest zachowanie terenu jako rezerwy publicznej. Ostateczne parametry

				wynikających ze znacznego strumienia pojazdów osobowych z terenu okolicznych gmin. Są to istotne wątpliwości w zestawieniu ze znacznymi kosztami i koniecznością prowadzenia nowej drogi przez tereny o trudnych warunkach gruntowo-wodnych.	inwestycji zostaną określone na etapie wykonania studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla ww ulicy. Na tym etapie określone zostaną ryzyka środowiskowe, sposoby mitygacji.
	j.w.	Strona 44	Miasto posiada kompleksową koncepcję rozwoju dróg rowerowych.	Miasto posiada kompleksową koncepcję rozwoju dróg rowerowych oraz standardy techniczne dla infrastruktury rowerowej obowiązujące od 2018 r. mocą Zarządzenia Prezydenta Olsztyna	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Zapis GPR uzupełniono.
10	Grupa nieformalna Zielony Olsztyn	Strona nr 90 ZATORZANKA j) wprowadzanie terenów zielonych (np. miniskwery)	ZATORZANKA j) rozwijanie i wprowadzanie nowych elementów zielonej infrastruktury (np. nasadzenia drzew, krzewów i pnączy, urządzenie miniskwerów).		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Rozwijanie i wprowadzanie nowych elementów zielonej infrastruktury (np. nasadzenia drzew, krzewów i pnączy, urządzenie miniskwerów) zostało wpisane jako rekomendowane działanie UMO.
	j.w.	Strona nr 92 TARGOWISKO NA GRUNWALDKZIEJ	Wnioskujemy o dodatkowy punkt: f) wprowadzenie elementów zielonej infrastruktury (np. nasadzenia drzew, krzewów i pnączy, urządzenie miniskwerów).		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Rozwijanie i wprowadzanie nowych elementów zielonej infrastruktury (np. nasadzenia drzew, krzewów i pnączy, urządzenie miniskwerów) zostało wpisane jako rekomendowane działanie UMO.
	j.w.	Strona nr 93 MOBILNOŚĆ MIEJSKA b) budowa/przebudowa	MOBILNOŚĆ MIEJSKA b) budowa/przebudowa: ciągi piesze, drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe, zadaszone parkingi rowerowe zintegrowane		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Budowa/przebudowa infrastruktury pieszo-rowerowej i rowerowej zintegrowanej z wiatami przystankowymi, a także

		wa: ciągi piesze, drogi rowerowe, ciągi pieszo-rowerowe itp. c) zielona infrastruktura, w tym m.in. zielone dojścia do przystanków	z wiatami przystankowymi w węzłowych lokalizacjach itp. c) zielona infrastruktura, w tym m.in. zielone dojścia do przystanków, zielone przystanki		działania związane z rozwojem zielonej infrastruktury zostały wpisane jako rekomendowane działanie UMO.
11	Ewa Kasińska	3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 1. Towarowa Str 89	Zakres przedsięwzięcia Proponuję dodać podpunkt g) organizacja ogrodu społecznego z mieszkańcami budynków socjalnych oraz noclegowni / schroniska, w okolicy tego osiedla 1. Towarowa Str 89	Kontakt z przyrodą i prace ogrodowe, a także wspólna realizacja przedsięwzięcia mają potencjały: aktywizacyjny, integrujący, terapeutyczny i wiele innych	Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> Rekomendowane działania wskazane w rejonie ul. Towarowej już uwzględniają prowadzenie działań z mieszkańcami, nastawionych na poprawę przestrzeni wspólnych. Szczegółowe rozwiązania powinny jednak zostać wypracowane w formie dialogu z podmiotami miejskimi oraz organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działania rewitalizacyjne z mieszkańcami osiedla oraz z samymi mieszkańcami.
	j.w.	3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 4. Targowisko na Grunwaldzkiej Str 91	Zakres przedsięwzięcia Proponuję dodać podpunkt: e) modernizacja umożliwiająca różnorodne wykorzystanie miejsca w dni nie targowe, (np. plansze do gier podwórkowych wyrysowane w nawierzchni, zadaszone miejsce, które oprócz pełnienia funkcji targowych może służyć, jako miejsce spotkań /	Targowisko funkcjonuje głównie we wtorki, piątki i soboty, przeważająca część jego przestrzeni przez 4 dni w tygodniu jest pusta, co stanowi potencjał i zasób do wykorzystania.	Wniosek uwzględniony częściowo. <u>Uzasadnienie:</u> Rekomendowane działania zostały wskazane jako pożądany kierunek zmian dla terenu targowiska. Wniosek jest zgodny z celami rewitalizacji dla Osiedla Grunwaldzkiego. Targowisko powinno stać się ważnym elementem lokalnych przestrzeni sąsiedzkich. Szczegółowy zakres rozwiązań winien być wypracowany we współpracy z zarządzającym targowisko oraz kupcami tak, aby funkcje sąsiedzkie uzupełniały i

			zebrań sąsiedzkich, do realizacji zajęć lekcyjnych – zielona szkoła, itp.)		wzbogacały działanie targowiska, nie kolidując jednak z jego podstawową funkcją. Tym niemniej propozycja jest zasadna i wpisuje się w cele rewitalizacji.
	j.w.	3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 6. Mobilność miejska Str 92	Zakres przedsięwzięcia, podpunkt c) zielone dojścia do przystanków Proponuję dodać także zielone przystanki	Zieleń w mieście służy poprawie jakości powietrza, podnosi estetykę, ma działanie terapeutyczne i pełni wiele innych ważnych funkcji. Jest potrzebna.	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> Rozwój zielonej infrastruktury został wpisany jako rekomendowane działanie UMO.
	j.w.	3.2.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych 9. Błękitno-zielona infrastruktura Str 92	Zakres przedsięwzięcia Proponuję dodać podpunkt h) tworzenie ogrodów społecznych (przy wsparciu organizacji pozarządowych)	Kontakt z przyrodą i prace ogrodowe, a także wspólna realizacja przedsięwzięcia mają potencjały: aktywizacyjny, integrujący, terapeutyczny i wiele innych	Wniosek nieuwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> W projekcie GRP wpisano już zadanie: "g) rewitalizacja podwórek, przestrzeni wspólnych, miejsc trzecich (w tym program Podwórka z Natury)".
12	Bank żywności w Olsztynie	Rozdział 3 3.2 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne 3.2.2 Lista pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Str 100-101	Przedsiębiorczość Działania na rzecz przedsiębiorczości lokalnej, głównie dla małych i średnich przedsiębiorstw mogą polegać na: - tworzeniu nowych lub dostosowaniu istniejących terenów oraz obiektów na rzecz rozwoju gospodarczego, - uporządkowaniu i przygotowaniu terenów	Za niezwykle cenne uznajemy fakt, iż GPR swoje miejsce mają także działania z zakresu wspierania przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej (3.2.2 Lista pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych; działania społeczne, str.96 - świadczenie usług animacyjnych, inkubacyjnych i biznesowych służących zakładaniu nowych lub wspieraniu istniejących przedsiębiorstw społecznych).	Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> W GPR wskazano konieczność włączenia podmiotów ekonomii społecznej w realizację zadań powierzonych oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

			inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, (...) - podejmowaniu inicjatyw współpracy i budowaniu partnerstw między przedsiębiorcami.	Wsparcie tego rodzaju działań jest jednym z efektywnych metod wzmacniających aktywizację ekonomiczną osób wykluczonych społecznie lub tym wykluczeniem zagrożonych. Zgodnie z założeniami ustawy o organizacjach pozarządowych i ustawy o ekonomii społecznej jest istotne aby, realizując przedsięwzięcia gospodarcze, samorząd brał pod szczególną uwagę inicjatywy i działania realizowane oraz planowane do realizacji i wdrażane przez organizacje działające w obszarze ekonomii społecznej i pożytku publicznego oraz przez osoby będące w trakcie procesu reintegracyjnego. Tym bardziej jest zasadne stworzenie możliwości, a nawet szczególne uwzględnianie, realizacji zadań infrastrukturalnych przez podmioty ekonomii społecznej i/lub przeznaczonych na rzecz realizacji działań mających wpływ na jej rozwój. Literalne wymienienie rozwój ekonomii społecznej jako możliwego celu, a także wskazanie podmiotów jako możliwych beneficjentów inicjatyw infrastrukturalnych zagwarantuje dostęp do przestrzeni dla inicjatyw/ przedsięwzięć łączących reintegracją ekonomiczną, zawodową i społeczną, co pozytywnie wpłynie na	
--	--	--	--	---	--

				rewitalizację obszaru.	
13	Kornelia Kurowska Fundacja "Borussia"	Str. 58 Gminny Plan Rewitalizacji zgodnie z założeniami ustawowymi powinien zawierać opis lokalnych potencjałów jako punkt wyjścia możliwych działań i poszukiwanych rozwiązań.	W przedstawionym dokumencie nie pojawia się w tym kontekście ani Stowarzyszenie Wspólnota Kulturowa „Borussia”, ani Fundacja „Borussia” – organizacje społeczne, które od kilkudziesięciu lat (Stowarzyszenie działa od 1990 r.) aktywnie działają na rzecz budowania lokalnej i regionalnej tożsamości, pogłębiania relacji społecznych, rozwoju kapitału ludzkiego poprzez kreowanie innowacyjnych działań w obszarze kultury i edukacji. Podkreślić należy również fakt przeprowadzenia przez „Borussię” projektu rewitalizacji dawnej Bet Tahary położonej na Osiedlu Grunwaldzkim i stworzenia tam Centrum Dialogu Międzykulturowego DOM MENDELSONA. Istotnym aspektem jest to, że proces rewitalizacji trwający kilkanaście lat, włączył wielu		Wniosek uwzględniony. <u>Uzasadnienie:</u> W części diagnostycznej dodano dane o działaniach Fundacji Borussia oraz funkcjonowaniu Domu Mendelsohna oraz sieci kontaktów społecznych.

			aktorów społecznych, wiele osób indywidualnych, instytucji i organizacji stanowiąc rzadki, w lokalnym kontekście, przykład uspołeczniania procesów, budowania zaangażowania mieszkańców i mieszkańek w obszarach problemowych. To model, który warto wykorzystać.		
	j.w.	Str. 15 Działania na osiedlu Grunwaldzkim	Działające od 2013 r. Centrum Dialogu Międzykulturowego DOM MENDELSONA istotnie przyczynia się do stopniowej zmiany obrazu Osiedla Grunwaldzkiego, jest ważnym miejscem na mapie kulturowej Olsztyna, swoim oddziaływaniem wykraczając znacznie poza obszar osiedla czy miasta. Wiele działań prowadzonych przez Fundację „Borussia” w tym miejscu odbywa się we współpracy z miejskimi instytucjami kultury oraz placówkami oświatowymi, dla których samorząd miasta jest jednostką prowadzącą. Warto uwzględnić ten potencjał i z niego korzystać. W związku z powyższym byliśmy zdziwieni, że Centrum Dialogu		Wniosek uwzględniony. Uzasadnienie: Dodano informację o funkcjonowaniu siedziby Fundacji jako potencjału osiedla Grunwaldzkiego.

			Międzykulturowego DOM MENDELSONA w dokumencie zaprezentowanym w czasie konsultacji pojawia się jedynie w kontekście współpracy międzypokoleniowej, a nie pojawia się choćby w opisie obiektów i potencjałów znajdujących się na obszarze Osiedla Grunwaldzkiego (s. 15) czy potencjałów jakimi są organizacje pozarządowe działające w obszarze rewitalizacji (s. 56) czy organizacji, która poprzez działania ze szkołami stara się w większym stopniu uruchamiać ich zasoby (deficyt opisany na s. 61). Wydaje się, że takie ujęcie tego miejsca i prowadzonych tam działań w znaczącym stopniu redukuje jego potencjał. Działania kulturalne i edukacyjne prowadzone przez „Borussię” adresowane są do szerokiego grona odbiorców reprezentujących różne grupy wiekowe – prowadzimy między innymi regularne działania na rzecz szkół podstawowych i średnich (w tych położonych na obszarze Osiedla Grunwaldzkiego), studentów, mieszkańców miasta, regionu.		
--	--	--	--	--	--

		Prowadzone przez nas działania służą m.in. budowaniu głębszej relacji z miastem, kształtowaniu lokalnej tożsamości jego mieszkańców i mieszkańek, co w omawianym dokumencie wskazano po stronie deficytów. Młodzież – grupa istotna w punktu widzenia GPR jest również bardzo istotną grupą odbiorców naszych działań, do której co roku adresujemy działania w ramach „Lekcji Dialogu”, „Festiwalu Mendelsohna”, Akademii Borussii” czy działań służących rozwojowi wolontariatu Dalszy rozwój tego miejsca i zwiększenie zakresu jego oddziaływania nie jest możliwy bez kolejnych inwestycji, zakończenia prac związanych z rewitalizacją i systemowego wsparcia. Utrzymanie i opieka nad obiektem zabytkowych stanowi znaczące wyzwanie dla organizacji społecznej jaką jest „Borussia”. Jednocześnie historyczne i architektoniczne walory tego miejsca są ogromnym potencjałem dla Olsztyna. W związku z tym, że prace w obiekcie są bardzo zaawansowane stopa zwrotu z		
--	--	--	--	--

			potencjalnych inwestycji może być wysoka, a oddziaływanie tego miejsca w zakresie przeciwdziałania występowaniu negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizacji nie do przecenienia (działania na rzecz rozwoju kapitału społecznego).		
--	--	--	--	--	--

d. Przekazanie do zaopiniowania projektu dokumentu Gminnej Radzie Pożytku Publicznego

Podjęto decyzję o przekazaniu projektu GPR do opinii Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Olsztynie w wersji uwzględniającej uwagi wniesione w trakcie trwania konsultacji społecznych.

PREZYDENT OLSZTYNA

Piotr Grzymowicz